

IZVEŠTAJ SA USAVRŠAVANJA SRĐANA LJUBISAVLJEVIĆA

Ljubaznošću Prof. dr Dimosa Mitsikostasa, direktora Neurološke klinike Pomorske bolnice u Atini i predsednika Evropske federacije za glavobolje, ukazana mi je prilika da kao dobitnik *Odluke o usavršavanju Dr Laza K. Lazarević - Bayer* za 2014. godinu, na ime profesionalnog usavršavanja, boravim mesec dana, počev od 08. jula 2015, u Centru za glavobolje ove Neurološke klinike.

Centar za glavobolje Pomorske bolnice u Atini predstavlja referentni stručni centar ove vrste u Evropi, uzimajući u obzir broj bolesnika koji se uspešno ambulantno i bolnički zbrine na godišnjem nivou u ovoj ustanovi. S druge strane, broj i značaj originalnih i preglednih publikacija i preporuka vezanih za oblast dijagnostikovanja i terapije različitih glavoboljnih sindroma kao i broj trenutnih istraživanja (bazičnih i primenjenih), ovaj Centar svrstava u prominentni akademski centar u Evropi u oblasti glavobolja.

Jednomesečni boravak smatram značajnim jer sam imao priliku da:

- Upoznam tehničko organizacione aspekte savremenog Centra za glavobolje u kojem se dijagnostički i terapijski zbrinjavaju svi klinički fenotipovi primarnih glavobolja i sekundarne glavobolje uzrokovane retkim stanjima.
- Upoznam specifičnosti standardizovanih protokola za planiranje i sprovođenje naučno istraživačkih projekata i osobenosti interpretacije dobijenih analiza, u bazičnim i kliničkim istraživanjima u oblasti glavobolja i drugih bolnih stanja lica (identifikovanje biomarkera migrene – metaboliti kinureninskog puta ...)
- Praktično upoznam ulogu i značaj neurologa u multidisciplinarnom timu u dijagnostici i terapijskom pristupu obolelima od glavobolja u sklopu ređih patoloških stanja (CADASIL, MELAS, PRES, glavobolja udružena sa cerebrosposinalnom pleocitozom)
- Proširim saznanja o indikacijama i mogućnostima psihodijagnostičkog i psihoterapijskog pristupa kod obolelih od različitih glavoboljnih sindroma
- Teorijski i praktično ovladam nefarmakološkim pristupom, primenom transkutane stimulacije trigeminalnog nerva u abortivnoj i profilaktičkoj terapiji primarnih epizodičnih i hroničnih glavobolja, uz praćenje neposrednih i odloženih efekata ovakvog pristupa
- Upoznam protokol, kriterijume za selekciju, pripremu i praćenje pacijenata sa farmakorezistentnom hroničnom migrenom za primenu botulinum toksina.
- Postanem deo naučno istraživačkog tima za ispitivanje etiopatogenetskih aspekata, kliničkih i parakliničkih parametara terapijski rezistentnih formi Sindroma pečenja usta i priprelim rukopis za publikovanje na tu temu.

Stečeno iskustvo i znanje smatram višestruko korisnim. Primena naučenog u organizaciji i unapređenju službe kroz stručne i akademske aktivnosti i unapređenje ostvarenih ličnih kontakata kroz razmenu naučno istraživačkih podataka i saradnju sa prof. Mitsikostasom i njegovim istraživačkim timom, bili bi potpuno opravdanje poverenja koje mi je dato dodelom ove Odluke.

Zahvalnost upućujem nastavnicima Klinike za neurologiju KC Niš koji su preporukama podržali moje konkurisanje za ovaj vid usavršavanja, Predsedništvu Društva neurologa Srbije za dodelu *Odluke o usavršavanju Dr Laza K. Lazarević – Bayer*, farmaceutske kompaniji Bayer koja je materijalno pomogla njenu realizaciju kao i DMNS za njenu tehničku realizaciju.

Voleo bih da u ovom Izveštaju budući kandidati za dodelu ove Odluke o usavršavanju prepoznaju dodatni motiv za konkurisanje.

Asist. dr sc. Srđan Ljubisavljević, specijalista neurologije

Odsek za glavobolje i hronično bolna stanja

Klinika za neurologiju, KC Niš